

Klasa: 410-01/10-01/02

Urbroj: 5030120-10-1

Zagreb, 10. lipnja 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske, članka 129. i članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Šukera, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija, mr. sc. Ivicu Mladinea, državnog tajnika u Ministarstvu financija i ravnatelja Porezne uprave, dr. sc. Zdravka Marića i Ivanu Maletić, državne tajnike u Ministarstvu financija, te Stanka Kršlovića, ravnatelja u Ministarstvu financija.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O POREZU NA DOBIT, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2010.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01 – ispravak).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Povod za donošenje ovoga Zakona je provođenje aktivnosti Programa gospodarskog oporavka. Naime, Vlada Republike Hrvatske prihvatila je Plan provedbenih aktivnosti Programa gospodarskog oporavka na sjednici održanoj 6. svibnja 2010. koji kao kratkoročnu mjeru fiskalne politike određuje propisivanje obveze podnošenja poreznih izvješća u elektronskom obliku za velike poduzetnike. Isto tako, navedeni Plan, kao kratkoročnu mjeru u sustavu mirovinskog osiguranja, određuje priznavanje izdvajanja poslodavaca u 3. stup kao porezno priznati trošak, a što je dio priprema za uvođenje promjena u sustav mirovinskog osiguranja.

Cilj predloženih izmjena i dopuna važećeg Zakona o porezu na dobit (Narodne novine broj 177/04, 90/05, 57/06 i 146/08) jest i preciznije normativno uređenje u svrhe sprječavanje porezne evazije posebice u dijelu transferiranja dobiti između povezanih društava rezidenata, „trgovanja“ poreznim gubicima pri statusnim promjenama ili „kupovina“ društava koja duže vrijeme ne obavljaju djelatnost ili im se djelatnost bitno mijenja uz najčešće otpuštanje radnika ili bez cilja sanacije društva, zatim u dijelu podmirivanja troškova za privatni život dioničara, članova društava i s njima povezanih osoba iz sredstava poslovanja kao i u dijelu korištenja određene imovine koja je evidentirana u dugotrajnoj imovini i to: plovila (osobito jahti i glisera) zrakoplova, apartmana i kuća za odmor u privatne svrhe, dok se amortizacija te imovine kao i svi pripadajući troškovi (benzin, osiguranje, održavanje) priznaju kao poslovni rashod društva, čime umanjuju osnovicu poreza na dobit.

b) Pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Prijedlogom Zakona, propisuje se da se rashodima poreznog razdoblja smatraju i rashodi po osnovi uplaćenih premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist zaposlenika uz njegov pristanak, tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu koji je registriran u skladu s propisima koji uređuju dobrovoljno mirovinsko osiguranje na koje se ne plaća porez na dohodak prema Zakonu o porezu na dohodak. Naime, prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, kojim se provode mjere Programa gospodarskog oporavka, predloženo je da se primicima na koje se ne plaća porez na dohodak smatraju i premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist radnika uz njegov pristanak, tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu, koji je registriran

u skladu s propisima koji uređuju dobrovoljno mirovinsko osiguranje, do visine 500,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja, odnosno 6.000,00 kuna godišnje. Na takav način stimuliralo bi se poslodavca da uplaćuje premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na svoj teret, a u korist zaposlenika, čime bi najveću korist svakako imali zaposlenici osobito oni s najmanjim primanjima koji i inače teško mogu odvajati sredstva za takve uplate.

U cilju daljnjeg sprečavanja podmirivanja troškova za privatni život dioničara, članova društva, fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit te s njima povezanim osobama na teret sredstava poslovanja i mogućeg izbjegavanja plaćanja poreza na takav način, propisuje se i da se porezna osnovica povećava za rashode s pripadajućim porezom na dodanu vrijednost, porezom na dohodak, prirezom porezu na dohodak, te obveznim doprinosima za koje se u postupku nadzora utvrdi da su nastali temeljem skrivenih isplata dobiti, te izuzimanja (iz poslovanja za pokriće privatnih potreba) takvih osoba. Naime, u postupcima nadzora moguće je da se utvrdi da su određeni troškovi učinjeni zbog podmirivanja privatnih potreba, a ne za poslovne svrhe odnosno za obavljanje djelatnosti kako je iste evidentirao porezni obveznik bez obračuna i plaćanja poreza na dohodak, a što je porezni obveznik bio obvezan učiniti prema Zakonu o porezu na dohodak. Slijedom navedenog, ako je učinjen trošak dioničara i članova društva te s njima povezanim osobama, zatim fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, a nije obračunati i plaćeni porez na dohodak, za što je propisana obveza, tada se u postupku nadzora (koji će i naknadno obračunati porez na dohodak, prirez porezu na dohodak, te obvezne doprinose) utvrđuje da u tim slučajevima takvi troškovi nisu porezno priznati rashod, neovisno o plaćanju poreza na dohodak.

Prijedlogom Zakona propisuje se da ako je dioničaru, članu društva i fizičkoj osobi koja obavlja samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit u tijeku poreznog razdoblja isplaćen predujam dividende ili udjela u dobiti, a po isteku poreznog razdoblja ostvarena dobit nije dostatna za pokriće takvog predujma ili da predujam nije vraćen (u cijelosti ili djelomično) do podnošenja prijave poreza na dobit, tada se nastala razlika smatra primitkom koji se oporezuje u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak. Naime, u praksi se često takva razlika, kao pozajmica, koristila kroz duža vremenska razdoblja bez povrata tih sredstava, te bez plaćanja poreza, a razvidno je da su navedene osobe predujmile dobit koja u konačnici nije ostvarena.

Kao porezno priznati rashod, prijedlogom Zakona, propisuju se i rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore u poreznom razdoblju sukladno računovodstvenim propisima, a takvo rezerviranje obvezno se ukida u sljedećem poreznom razdoblju. Na predloženi način ovakva se rezerviranja porezno priznaju što dosadašnjim Zakonom o porezu na dobit nije bilo moguće. U prilog ovoj odredbi ide i činjenica da poslodavac ima, sukladno posebnim propisima, obvezu nadoknaditi neiskorišteni godišnji odmor svojim zaposlenicima.

Prijedlogom Zakona povećava se iznos pojedinačnog troška nabave iznad kojeg se određena imovina smatra dugotrajnom (materijalnom i nematerijalnom) imovinom s vijekom trajanja dužim od godine dana i to sa 2.000,00 kuna na 3.500,00 kuna. U razdoblju od 2005. godine (kada se počeo primjenjivati Zakon o porezu na dobit koji je obavljen u Narodnim novinama broj 177/04) do danas došlo je, između ostalog, i do promjena nabavnih cijena dugotrajne imovine, stoga se predlaže povećanje. Slijedom navedenog, od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, pojedinom dugotrajnom imovinom smatrat će se imovina čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 3.500,00 kuna (umjesto dosadašnjih 2.000,00 kuna) i vijek upotrebe duži od godine dana.

Nadalje, ovim prijedlogom Zakona propisuje se da je poreznom obvezniku porezno priznati rashod amortizacija plovila, zrakoplova, apartmana i kuća za odmor koji su evidentirani u dugotrajnoj imovini kao imovina za poslovne svrhe, pod uvjetima da je isti registriran za djelatnost iznajmljivanja takve imovine odnosno za djelatnost prijevoza, te da porezni obveznik po osnovi korištenja takve imovine ostvaruje prihod najmanje u visini 5% nabavne vrijednosti apartmana i kuća za odmor, odnosno u visini 7% nabavne vrijednosti plovila i zrakoplova, dok u slučaju najma (operativni leasing) porezni obveznik po osnovi korištenja takve imovine mora ostvariti prihod najmanje u visini troškova takvog najma. Ako porezni obveznik ne ispuni propisane uvjete u poreznom razdoblju, tada je u takvom poreznom razdoblju isti dužan uvećati poreznu osnovicu za rashode amortizacije takve imovine, te za sve pripadajuće troškove koji su nastali u svezi s korištenjem takve imovine. Takvi propisani iznosi prihoda (prihod u visini 5% odnosno u visini 7% nabavne vrijednosti, te u visini godišnje rate poslovnog najma) utvrđeni su u iznosima koji bi trebali sučeliti nastale rashode po osnovi korištenja takve imovine u poslovne svrhe. U protivnome, može se postaviti pitanje svrhe korištenja takve imovine u poslovne svrhe, ako se korištenjem iste ne mogu podmiriti osnovni rashodi korištenja iste, a niti ostvariti dobit. Osnovni cilj obavljanja gospodarske djelatnosti jest ostvarivanje dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi. Navedeno se predlaže radi sprečavanja namjernog izbjegavanja plaćanja poreza unosom navedene imovine u trgovačko društvo, a s namjerom korištenja takve imovine u privatne svrhe. Naime, porezni obveznici često na teret sredstava društva kupuju takvu imovinu za potrebe poslovanja, a u praksi takvu imovinu koriste većinom za privatne potrebe čime se porezna osnovica umanjuje za rashode amortizacije takve imovine koja je u pravilu velike vrijednosti, te za sve pripadajuće troškove koji se na nju odnose.

Ovim prijedlogom Zakona primjena odredbi o transfernim cijenama i kamatama koja je propisana za povezana društva rezidente i nerezidente, proširuje se i na povezane osobe rezidente kada jedna od povezanih osoba rezidenata ima povlašteni porezni status odnosno plaća porez na dobit po stopama koje su niže od propisane stope ili je oslobođena plaćanja poreza na dobit prema posebnim propisima (za područja posebne državne skrbi, brdsko-planinska područja, područje Grada Vukovara, slobodne zone te poticaje ulaganja) ili pak ima u poreznom razdoblju pravo na prijenos poreznog gubitka iz prethodnih poreznih razdoblja. Na predloženi način sprječava se transferiranje odnosno „prelijevanje“ dobiti s jednog tuzemnog društva na drugo tuzemno društvo, a samim time i sprječavanje namjernog izbjegavanja plaćanja poreza na dobit.

Prijedlogom Zakona propisuje se da pravnom slijedniku prestaje pravo na prijenos poreznog gubitka ako pravni prednik već dva porezna razdoblja prije statusne promjene ne obavlja djelatnost, ili ako u tijeku dva porezna razdoblja od nastanka statusne promjene bitno promijeni djelatnost pravnog prednika. Navedeno je predloženo iz razloga što se poreznom obvezniku osnovica poreza na dobit smanjuje za porezni gubitak iz prethodnih poreznih razdoblja pri obavljanju određene djelatnosti, a u praksi se događaju slučajevi statusnih promjena isključivo radi smanjivanja osnovice poreza na dobit na takav način, a zbog izbjegavanja plaćanja poreza. Predloženom odredbom ograničava se pravo na prijenos poreznog gubitka u slučaju kada pravni prednik ne obavlja djelatnost, ali ima iskazan porezni gubitak, te u slučaju bitne promjene djelatnosti u tijeku dva porezna razdoblja od statusne promjene, osim ako je do promjene djelatnosti došlo zbog očuvanja radnih mjesta ili sanacije poslovanja. Navedeno se primjenjuje i u slučaju kada se u poreznom razdoblju struktura vlasništva poreznog obveznika promijeni za više od 50% u odnosu na strukturu vlasništva na početku poreznog razdoblja.

Proširuje se obveza plaćanja poreza na dobit po odbitku po stopi od 20% ovim prijedlogom Zakona i na sve vrste usluga koje su plaćene osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama, osim država članica Europske unije, u kojima je stopa poreza na dobit (opća ili prosječna nominalna) manja od 12,5%. Na taj način omogućava se plaćanje poreza na dobit u Republici Hrvatskoj na isplate za sve vrste usluga (najčešće fiktivnih) koje se plaćaju pravnim osobama u državama u kojima se u pravilu porez na dobit ne plaća, ili se plaća po malim stopama, dakle radi se o poreznim oazama (tax heavens) u poreznom smislu (Bahami, Dominikanska Republika, Lihtenštajn, Maldivi, Panama, Sejšeli i ostale države). Popis država u kojima je stopa manja od 12,5% donosi ministar financija, a isti se objavljuje na stranicama Ministarstva financija i Porezne uprave. U konačnici ovakva zakonska odredba Zakona utječe na smanjenje porezne evazije te izravno utječe na povećanje poreznih prihoda.

Nadalje, ovim Zakonom propisuje se da je porezni obveznik koji je prema računovodstvenim propisima razvrstan u velike i srednje poduzetnike obvezan podnositi prijavu poreza na dobit elektroničkim putem. Porezni obveznici mogli su i do sada, između ostalog, prijavu poreza na dobit – Obrazac PD elektroničkim putem čime se olakšava poslovanje poreznim obveznicima, ali i djelatnicima Porezne uprave radi kvalitetnijeg obavljanja poslova iz njihove nadležnosti. Predloženom odredbom otvara se mogućnost da se u budućim razdobljima cjelokupna dostava podataka na propisanim obrascima odvija elektroničkim putem između poreznih obveznika i Porezne uprave čime se smanjuju troškovi, povećava efikasnost i olakšava poslovanje, a u cilju zakonitog i pravodobnog izvršavanja poreznih obveza. Nadalje, kada se u budućim razdobljima steknu i realiziraju svi potrebni uvjeti, otvara se mogućnost dostavljanja podataka na takav način ne samo velikim i srednjim poduzetnicima, već i malim poduzetnicima, kao i fizičkim osobama koje obavljaju djelatnost, te građanima.

Prijedlogom Zakona povećavaju se iznosi najmanjih novčanih kazni za prekršaje poreznog obveznika sa 1.000,00 kuna na 2.000,00 kuna, a time se iznosi takvih novčanih kazni usklađuju sa Prekršajnim zakonom (Narodne novine broj 107/07).

c) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Ovim prijedlogom Zakona provest će se aktivnosti Programa gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske na način da se porezno priznaju rashodi po osnovi uplaćenih premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, te da su porezni obveznici koji su ujedno i veliki poduzetnici prema računovodstvenim propisima obvezni podnositi prijavu poreza na dobit elektroničkim putem. Normativnim uređenjem u slučajevima podmirivanja privatnih troškova na teret sredstava poslovanja, kao i korištenja poslovne imovine u privatne svrhe (osobito jahti, glisera, zrakoplova, apartmana i kuća za odmor) doprinijet će se smanjenju mogućnosti izbjegavanja plaćanja poreza. Nadalje, predloženim Zakonom smanjit će mogućnost izbjegavanja plaćanja poreza na način da se preuzimaju društva koja imaju porezni gubitak isključivo s ciljem korištenja takvog gubitka zbog smanjenja porezne osnovice i plaćanja manjeg poreza na dobit. Isto tako smanjit će se mogućnost i prijenosa dobiti između povezanih osoba rezidenata koje imaju povlašteni status, a radi plaćanja manjeg poreza na dobit. Plaćanjem poreza na dobit po odbitku i na usluge plaćene pravnim osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora u državama, osim članica Europske unije, u kojima je stopa poreza na dobit manja od 12,5%, smanjit će se mogućnost izbjegavanja plaćanja poreza. U konačnici se utječe i na povećanje poreznih prihoda, a zbog pravilne primjene Zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nisu potrebna posebna sredstva iz državnog proračuna. Predloženim normativnim uređenjem u svrhe sprječavanje porezne evazije posebice u dijelu transferiranja dobiti između povezanih društava rezidenata, „trgovanje“ poreznim gubicima pri statusnim promjenama ili „kupovinom“ društava koja duže vrijeme ne obavljaju djelatnost ili im se djelatnost bitno mijenja uz najčešće otpuštanje radnika ili bez cilja sanacije društva, nepriznavanjem rashoda pri korištenju poslovne imovine u privatne svrhe, a na teret društva, očekuje se povećanje prihoda od poreza na dobit, što će se kontinuirano pratiti.

Primjena Zakona rezultirat će i povećanjem prihoda od poreza na dobit po odbitku na sve vrste usluga plaćene pravnim osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora u državama, osim članica Europske unije, u kojima je stopa poreza na dobit manja od 12,5%, međutim u ovom trenutku ne može se procijeniti iznos povećanja prihoda od poreza na dobit, budući da se ne može procijeniti koliko se takvih usluga plaća takvim pravnim osobama koje imaju sjedište odnosno mjesto stvarne uprave ili nadzora u državama koje se u poreznom smislu smatraju poreznim oazama, te o kojim se iznosima radi, ali će se isto sustavno i kontinuirano pratiti s primjenom ovog Zakona kroz plaćanje poreza na dobit po odbitku na tako propisani način.

Isto tako, primjena ovoga Zakona rezultirat će i povećanjem prihoda od poreza na dohodak jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zbog preciznog uređenja odredbi o podmirivanju privatnih troškova dioničara i članova društva fizičkih osoba, te s njima povezanim osobama, fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, na teret sredstava poslovanja, budući da se na takve troškove obračunava i plaća porez na dohodak koji je u pravilu prihod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine broj 6/02, 41/02 i 86/08), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, u svrhu provođenja aktivnosti programa gospodarskog oporavka u zadanim rokovima.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/2004, 90/2005, 57/2006 i 146/2008) u članku 5. iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„(5) Rashodima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i rashodi po osnovi uplaćenih premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist zaposlenika, uz njegov pristanak, tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu koji je registriran u skladu s propisima koji uređuju dobrovoljno mirovinsko osiguranje, a na koje se ne plaća porez na dohodak prema Zakonu o porezu na dohodak.

(6) Rashodima poreznog razdoblja ne smatraju se rashodi koji nisu u svezi s obavljanjem djelatnosti poreznog obveznika niti su posljedica obavljanja djelatnosti.“

Članak 2.

U članku 7. stavku 1. točka 5. mijenja se i glasi:

„5. za manjkove na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore odnosno Hrvatske obrtničke komore, u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost, po kojoj osnovi se ne plaća porez na dohodak,“

Točka 6. briše se.

Dosadašnje točke 7., 8., 9., 10. i 11. postaju točke 6., 7., 8., 9. i 10.

Dosadašnja točka 12., koja postaje točka 11., mijenja se i glasi:

„12. za rashode utvrđene u postupku nadzora s pripadajućim porezom na dodanu vrijednost, porezom na dohodak, prirezom porezu na dohodak, te obveznim doprinosima koji su nastali u svezi skrivenih isplata dobiti, te izuzimanja dioničara, članova društva i fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, te s njima povezanim osobama.“

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Za rashode iz stavka 1. ovoga članka, osim za rashode iz točaka 9. i 12. toga stavka, ne povećava se porezna osnovica kada se sukladno Zakonu o porezu na dohodak obračunava i plaća porez na dohodak.“

Stavci 4. i 5. brišu se.

U stavku 7. riječi „točke 11.“ zamjenjuju se riječima „točke 10.“.

Stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) U darovanja iz stavka 7. ovoga članka spada i plaćanje troškova za zdravstvene potrebe fizičkih osoba (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala) rješavanje kojih nije plaćeno osnovnim, dopunskim, dodatnim i privatnim zdravstvenim osiguranjem niti na teret sredstava fizičke osobe, a pod uvjetom da je darovanje odnosno plaćanje troškova obavljeno na žiro račun primatelja dara ili zdravstvene ustanove te na temelju vjerodostojnih isprava.“

Članak 3.

U članku 8. stavku 1. riječi „točke 12.“ zamjenjuju se riječima „točke 11.“.

Članak 4.

Iza članka 10. dodaje se članak 10.a koji glasi:

„Članak 10.a

Ako je tijekom poreznog razdoblja dioničaru, članu društva i fizičkoj osobi koja obavlja samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, isplaćen predujam dividende ili udjela u dobiti, a istekom tog poreznog razdoblja ostvarena dobit nije dostatna za pokriće takvog predujma ili isti nije podmiren do dana podnošenja prijave poreza na dobit, tada se razlika koja je ostala nepodmirena, smatra primitkom koji se oporezuje u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.“

Članak 5.

U članku 11. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Priznaju se kao rashod rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore sukladno računovodstvenim propisima.“

Iza dosadašnjeg stavka 5., koji postaje stavak 6., dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Rezerviranja iz stavka 5. ovoga članka obvezno se ukidaju u sljedećem poreznom razdoblju na način propisan stavkom 6. ovoga članka.“

Članak 6.

U članku 12. stavku 3. riječi „od 2.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima „od 3.500,00 kuna“.

U stavku 14. riječi „i iskazuje u bilanci“ brišu se.

Iza stavka 14. dodaju se stavci 15., 16., 17., 18., 19., 20. i 21. koji glase:

„(15) Ne priznaju se rashodi amortizacije za imovinu kojom se ne obavlja djelatnost.

(16) Poreznom obvezniku koji u dugotrajnoj imovini ima evidentirana plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor priznaje se kao rashod amortizacija takve imovine pod uvjetima:

1. da je porezni obveznik registriran za djelatnost iznajmljivanja i prijevoza plovilima i zrakoplovima, odnosno za djelatnost iznajmljivanja apartmana i kuće za odmor, i
2. da po osnovi korištenja plovila i zrakoplova ostvaruje u poreznom razdoblju prihod najmanje u visini od 7% nabavne vrijednosti takve imovine, i
3. da po osnovi korištenja apartmana i kuće za odmor ostvaruje u poreznom razdoblju prihod najmanje u visini od 5% nabavne vrijednosti takve imovine.

(17) Porezni obveznik koji u poreznom razdoblju ne ispuni uvjete iz stavka 16. ovoga članka, dužan je za to porezno razdoblje uvećati poreznu osnovicu za rashod amortizacije takve imovine, te za sve pripadajuće troškove koji su nastali u svezi s korištenjem takve imovine.

(18) Poreznom obvezniku čija je imovina iz stavka 16. ovoga članka u prethodnim poreznim razdobljima amortizirana, priznaju se troškovi koji su nastali u svezi s korištenjem takve imovine u skladu s ovim Zakonom, ako isti u poreznom razdoblju ispunjava uvjete iz stavka 16. ovoga članka. Ako porezni obveznik ne ispuni u poreznom razdoblju uvjete iz stavka 16. ovoga članka, istom se uvećava porezna osnovica za sve pripadajuće troškove koji su nastali u svezi s korištenjem takve imovine.

(19) Poreznom obvezniku koji koristi imovinu iz stavka 16. ovoga članka temeljem poslovnog najma, priznaju se troškovi najma takve imovine, te troškovi nastali po osnovi korištenja iste imovine u skladu s ovim Zakonom, pod uvjetom da je porezni obveznik u poreznom razdoblju po osnovi korištenja takve imovine ostvario prihod najmanje u visini troškova najma. Ako porezni obveznik ne ispuni u poreznom razdoblju navedeni uvjet, istom se uvećava porezna osnovica za trošak najma takve imovine i pripadajuće troškove nastale po osnovi korištenja takve imovine.

(20) U smislu stavka 16. ovoga članka, plovilom smatra se brod ili brodica (jahta) i čamac unutarnje plovidbe koje služi razonodi, športu ili rekreaciji, te najmu.

(21) U smislu stavka 16. ovoga članka, zrakoplovom se ne smatra zrakoplov koji služi za redoviti i izvanredni zračni prijevoz putnika.“

Članak 7.

U članku 13. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Odredbe ovoga članka odnose se i na povezane osobe iz stavka 2. ovoga članka koje su rezidenti ako jedna od povezanih osoba:

1. ima povlašteni porezni status odnosno plaća porez na dobit po stopama koje su niže od propisane stope ili je oslobođena od plaćanja poreza na dobit, ili
2. ima u poreznom razdoblju pravo na prijenos poreznog gubitka iz prethodnih poreznih razdoblja.“

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 8.

U članku 14. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Odredbe ovoga članka odnose se i na povezane osobe iz članka 13. stavka 5. ovoga Zakona.“

Članak 9.

U članku 17. stavku 3. riječi „istekom razdoblja“ zamjenjuju se riječima „u razdoblju“.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5., 6., 7. i 8. koji glase:

„(5) Pravnom slijedniku prestaje pravo na prijenos poreznog gubitka:

1. ako pravni prednik već dva porezna razdoblja prije statusne promjene ne obavlja djelatnosti, ili
2. ako tijekom dva porezna razdoblja od nastanka statusne promjene bitno promijeni djelatnost pravnog prednika.

(6) Za iznos iskorištenog poreznog gubitka, pravni slijednik je dužan uvećati poreznu osnovicu u poreznom razdoblju u kojem je prestalo pravo na prijenos poreznog gubitka sukladno stavku 5. ovoga članka.

(7) Stavci 5. i 6. ovoga članka primjenjuju se i slučaju kada se u poreznom razdoblju struktura vlasništva poreznog obveznika promijeni za više od 50% u odnosu na strukturu vlasništva na početku poreznog razdoblja.

(8) Stavci 5., 6. i 7. ovoga članka ne primjenjuju se za pravnog slijednika koji bitno promijeni djelatnost zbog očuvanja radnih mjesta ili sanacije poslovanja.“

Članak 10.

U članku 31. iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

„(10) Porez po odbitku plaća se po stopi od 20% na sve vrste usluga koje su plaćene osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama, osim država članica Europske unije, u kojima je opća ili prosječna nominalna stopa oporezivanja dobiti niža od 12,5%, a država je objavljena u Popisu država koji donosi ministar financija i koji se objavljuje na internetskim stranicama Ministarstva financija i Porezne uprave Republike Hrvatske.“

Članak 11.

U članku 35. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Porezni obveznik koji je prema računovodstvenim propisima razvrstan u velike i srednje poduzetnike obvezno podnosi prijavu poreza na dobit elektroničkim putem.“

Dosadašnji stavci 3., 4., 5. i 6. postaju stavci 4., 5., 6. i 7.

Članak 12.

U članku 36. riječi: „Zakon o prekršajima“ zamjenjuju se riječima: „Prekršajni zakon“.

Članak 13.

U članku 38. stavku 1. riječi: „od 1.000,00“ zamjenjuju se sa riječima: „od 2.000,00“.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 14.

(1) Za 2010. porezno priznati rashod amortizacije i troškovi korištenja imovine sukladno članku 6. ovoga Zakona utvrđuju se od dana stupanja na snagu ovoga Zakona i to za razmjerni dio poreznog razdoblja.

(2) Ovlašćuje se ministar financija da provedbenim propisima detaljnije propiše provedbu članaka 4., 6., 7., 8. i 9. ovoga Zakona, način vođenja i sadržaj evidencije o troškovima učinjenim za privatne potrebe iz članka 2. ovoga Zakona, te da donese Popis država iz članka 10. ovoga Zakona.

(3) Ovlašćuje se ministar financija uskladiti provedbene propise iz članka 37. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine broj 177/04, 90/05, 57/06 i 146/08) s odredbama ovoga Zakona u roku od četiri mjeseca od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 15.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. srpnja 2010.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisano je da je porezno priznati rashod za uplaćene premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja za zaposlenika koje, uz pristanak zaposlenika, poslodavac uplati na svoj teret, u njegovu korist, a na koje se ne plaća porez na dohodak prema Zakonu o porezu na dohodak.

Naime, prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, kojim se provode mjere Programa gospodarskog oporavka, predloženo je da se primicima na koje se ne plaća porez na dohodak smatraju i premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist radnika i uz pristanak radnika, tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu, koji je registriran u skladu s propisima koji uređuju dobrovoljno mirovinsko osiguranje, do visine 500,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja, odnosno 6.000,00 kuna godišnje. Uplaćene premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja iznad propisanog iznosa smatraju se plaćom stoga je potrebno obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak, prirez i obvezne doprinose. Stoga ako obveznik poreza na dobit obračunava plaću na uplaćene premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, rashodi po takvim premijama su mu porezno priznati rashodi i nije obvezan uvećati osnovicu poreza na dobit za iste.

Nadalje, u predloženom članku propisuje se da se rashodima poreznog razdoblja ne smatraju rashodi koji nisu u svezi s obavljanjem djelatnosti poreznog obveznika niti su posljedica obavljanja djelatnosti što je i propisano člankom 11. stavkom 4. Pravilnika o porezu na dobit (Narodne novine broj 95/05, 133/07, 146/08 i 156/09), a temeljeno na računovodstvenom propisima.

Uz članak 2.

Ovim člankom briše se točka 5. iz članka 7. stavka 1. Zakona o porezu na dobit kojom je bilo propisano da se porezna osnovica povećava za troškove koji se odnose na privatni život dioničara i članova društva (izuzimanja) te zaposlenika (za zabavu, odmor, sport i rekreacija), uključujući i pripadajući porez na dodanu vrijednost. Naime, za troškove koji su učinjeni za privatne potrebe navedenih osoba, obvezno se obračunava, obustavlja i plaća porez na dohodak na način propisan Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine broj 177/04 i 73/08).

Izmijenjenom točkom 5. stavka 1. propisuje se za koje se manjkove povećava porezna osnovica, a što je i bilo propisano u članku 7. stavku 5. točki 5. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine broj 177/04, 90/05 i 57/06).

Brisana je točka 6. koja je propisivala da se porezna osnovica povećava za skrivene isplate dobiti. Naime, za troškove koji su učinjeni na takav način, obvezno se obračunava, obustavlja i plaća porez na dohodak na način propisan Zakonom o porezu na dohodak.

Novom točkom 12. propisano je da se osnovica poreza na dobit povećava za rashode s pripadajućim porezom na dodanu vrijednost, porezom na dohodak, prirezom porezu na dohodak te obveznim doprinosima ako se u postupku nadzora utvrdi da su određeni rashodi umjesto u poslovne svrhe nastali u svezi skrivenih isplata dobiti, te izuzimanja dioničara, članova društva, fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, te s njima povezanim osobama, a porezni obveznik nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak obračunavao, obustavljao i uplatio porez na dohodak, te prirez porezu na dohodak u Zakonom o porezu na dohodak propisanom roku. Cilj ove odredbe je sprečavanje podmirivanja troškova za privatni život takvih osoba na teret sredstava poslovanja i moguće izbjegavanje plaćanja poreza odnosno ograničavanje mogućnosti da se takvi troškovi tih osoba uopće ne evidentiraju u poslovnim knjigama kao troškovi učinjeni za privatne potrebe.

Stavak 2. izmijenjen je na predloženi način, kako bi se izbjegla bilo kakva dvojba oko pravilne primjene Zakona o porezu na dohodak, te Zakona o porezu na dobit.

Stavak 4. brisan je zbog promjena u stavku 1. točki 5., a stavak 5. brisan je zbog promjena u stavku 1. točki 6. ovoga članka.

Stavak 8. mijenjan je na predloženi način kako bi se detaljnije propisalo da plaćanje troškova mora biti obavljeno na žiro račun primatelja dara ili zdravstvene ustanove, a odredba se i precizno uređuje.

Uz članak 3.

Nomotehničko uređenje zbog primjena u članku 7. stavku 1.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se da ako je dioničaru, članu društva i fizičkoj osobi koja obavlja samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit u tijeku poreznog razdoblja isplaćen predujam dividende ili udjela u dobiti, a po isteku poreznog razdoblja ostvarena dobit nije dostatna za pokriće takvog predujma ili da predujam nije bude vraćen (u cijelosti ili djelomično) do podnošenja prijave poreza na dobit, tada se nastala razlika smatra se primitkom koji se oporezuje u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

Zakonom o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93 do 137/09) posebno je utvrđen postupak isplate predujma dividendi za dionička društva dok nije posebno utvrđen postupak isplate predujma udjela u dobiti za društva s ograničenom odgovornošću. Naime u praksi je moguće da posebice članovi društva i fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit isplate bez ispunjenja posebnih uvjeta predujam dobiti, a po isteku razdoblja ostvarena dobit nije dostatna za pokriće isplaćenog predujma. Stoga ako ne dođe do podmirjenja predujma, isti se oporezuje u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuju se kao porezno priznati rashod i rezerviranja za neiskorištene godišnje odmomore sukladno računovodstvenim propisima odnosno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja odnosno Međunarodnim računovodstvenim standardima, kao i Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja. Takva rezerviranja obvezno se ukidaju u

sljedećem poreznom razdoblju. U prilog takvoj odredbi ide činjenica da poslodavac ima obvezu nadoknaditi neiskorišteni godišnji odmor svojim zaposlenicima sukladno posebnim propisima. Dosadašnjim Zakonom o porezu na dobit, takva su rezerviranja bila porezno nepriznata.

Uz članak 6.

Ovim člankom uređuje se povećanje iznosa pojedinačnog troška nabave iznad kojeg bi se određena imovina smatrala dugotrajnom (materijalnom i nematerijalnom) imovinom s vijekom trajanja dužim od godine dana i to sa 2.000,00 kuna na 3.500.00 kuna.

Izmjenom stavka 3. nomotehnički se odredba usklađuje.

Novim stavkom 15. Zakonom se izrijekom propisuje da se ne priznaju rashodi amortizacije za imovinu kojom se ne obavlja djelatnost. Naime, takva odredba bila je propisana člankom 22. stavkom 5. Pravilnika o porezu na dobit.

Nadalje, člankom se propisuje da se poreznom obvezniku priznaje amortizacija plovila, zrakoplova, apartmana i kuća za odmor, kada je takva imovina evidentirana u dugotrajnoj imovini, a u slučaju kada porezni obveznik ostvaruje prihode po osnovi korištenja takve imovine najmanje u visini 5% nabavne vrijednosti apartmana i kuća za odmor, odnosno u visini 7% nabavne vrijednosti plovila i zrakoplova, dok u slučaju poslovnog najma (operativni leasing) porezni obveznik po osnovi korištenja takve imovine mora ostvariti prihod najmanje u visini troškova takvog najma. Ako porezni obveznik ne ispuni propisane uvjete u poreznom razdoblju, tada je u takvom poreznom razdoblju porezni obveznik dužan uvećati poreznu osnovicu za rashode amortizacije takve imovine, te za sve pripadajuće troškove koji su nastali u svezi s korištenjem takve imovine. Navedeno se propisuje radi sprečavanja namjernog izbjegavanja plaćanja poreza (kroz umanjene osnovice za obračunatu amortizaciju i pripadajuće troškove) unosom navedene imovine (koja je u pravilu velike vrijednosti) u trgovačko društvo s namjerom korištenja takve imovine za privatne svrhe. Naime, temeljno računovodstveno načelo priznavanja rashoda je sučeljavanje prihoda i rashoda, a kako se radi o imovini koja se može koristiti i u privatne svrhe, tada je potrebno da porezni obveznik, radi priznavanja amortizacije i pripadajućih troškova, ostvaruje i prihode, najmanje u propisanim iznosima. Takvi propisani iznosi prihoda (prihod u visini 5% odnosno u visini 7% nabavne vrijednosti, te u visini godišnje rate poslovnog najma) utvrđeni su u iznosima koji bi trebali sučeliti nastale rashode po osnovi korištenja takve imovine u poslovne svrhe. U protivnome, može se postaviti pitanje svrhe korištenja takve imovine u poslovne svrhe, ako se korištenjem iste ne mogu podmiriti osnovni rashodi korištenja iste, a niti ostvariti dobit. Osnovni cilj obavljanja gospodarske djelatnosti jest ostvarivanje dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi.

U smislu stavka 16. ovoga članka propisano je što se smatra plovilom, te što se ne smatra zrakoplovom.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se da se odredbe o poreznoj osnovici u poslovanju između povezanih osoba rezidenata i nerezidenata, prema Zakonu o porezu na dobit, primjenjuju i na povezane osobe rezidente, budući da do transferiranja dobiti može doći u tuzemstvu naročito

ako jedna od povezanih osoba ima povlašteni porezni status, odnosno plaća porez na dobit po nižim stopama od propisane i koja koristi pravo na oslobođenje od plaćanja poreza na dobit prema posebnim propisima (za područja posebne državne skrbi, brdsko-planinska područja, područje Grada Vukovara, slobodne zone te poticaje ulaganja) ili pak ima u poreznom razdoblju pravo na prijenos poreznog gubitka iz prethodnih poreznih razdoblja.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se da se odredbe o kamatama između povezanih osoba, prema Zakonu o porezu na dobit, primjenjuju i na povezane osobe rezidente naročito ako jedna od povezanih osoba ima povlašteni porezni status, odnosno plaća porez na dobit po nižim stopama od propisane i koja koristi pravo na oslobođenje od plaćanja poreza na dobit prema posebnim propisima (za područja posebne državne skrbi, brdsko-planinska područja, područje Grada Vukovara, slobodne zone te poticaje ulaganja) ili pak ima u poreznom razdoblju pravo na prijenos poreznog gubitka iz prethodnih poreznih razdoblja.

Uz članak 9.

Ovim člankom, a radi sprečavanja pojave oblika „trgovanja“ poreznim gubicima odnosno pojave da porezni obveznici „kupuju“ pravne osobe koje ne obavljaju djelatnost, a koje imaju porezne gubitke, iz razloga umanjivanja porezne osnovice za takve gubitke, propisuje se izmjena navedenog članka. Stoga je pravni slijednik dužan uvećati poreznu osnovicu ako mu je prestalo pravo na prijenos poreznog gubitka u slučaju kada pravni prednik već dva porezna razdoblja prije statusne promjene ne obavlja djelatnost, ili ako tijekom dva porezna razdoblja od nastanka statusne promjene bitno promijeni djelatnost pravnog prednika. Takva odredba ne primjenjuje se ako pravni slijednik bitno promijeni djelatnost radi očuvanja radnih mjesta ili sanacije poslovanja. Takvom odredbom ograničava se pravo na prijenos poreznog gubitka u navedenim slučajevima, budući da je uočena pojavnost statusnih promjena isključivo radi smanjenja osnovice poreza na dobit pravnog slijednika korištenjem poreznog gubitka pravnog prednika. Isto tako propisano je da se navedene odredbe primjenjuju u slučaju kada se u poreznom razdoblju struktura vlasništva poreznog obveznika promijeni za više od 50% u odnosu na strukturu vlasništva na početku poreznog razdoblja.

Uz članak 10.

Ovim člankom proširuje se obveza plaćanja poreza na dobit po odbitku po stopi od 20% i na usluge koje su plaćene osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama, osim država članica Europske unije, u kojima je stopa poreza na dobit (opća ili prosječna nominalna) manja od 12,5% omogućava se plaćanje poreza na dobit u Republici Hrvatskoj na sve vrste usluga (najčešće fiktivnih) koje se plaćaju pravnim osobama u državama u kojima se u pravilu porez na dobit ne plaća ili se plaća po malim stopama, dakle radi se o poreznim oazama (tax heavens) u poreznom smislu. Kao primjer država sa stopama poreza na dobit nižim od 12,5% navodimo Bahame, Dominikansku Republiku, Lihtenštajn, Maldive, te Panamu. Popis država u kojima je stopa manja od 12,5% donosi ministar financija, a isti se objavljuje na stranicama Ministarstva financija i Porezne uprave.

Uz članak 11.

Ovim člankom, a sukladno programu gospodarskog oporavka, propisuje se obveza dostavljanja prijave poreza na dobit – Obrasca PD za velike i srednje poduzetnike

elektroničkim putem čime se olakšava poslovanje poreznim obveznicima, ali i djelatnicima Porezne uprave radi kvalitetnijeg obavljanja poslova iz njihove nadležnosti.

Uz članak 12.

Nomotehničko uređenje.

Prekršajni zakon (Narodne novine broj 107/07) stavio je van snage Zakon o prekršajima (Narodne novine broj 88/02, 122/02, 187/03, 105/04 i 127/04).

Uz članak 13.

Ovim člankom, najmanji iznos novčane kazne povećava se za prekršaje poreznih obveznika odnosno najmanja novčana kazna od 1.000,00 kuna povećava se na 2.000,00 kuna.

Prijedlog od 2.000,00 kuna usklađuje se sa Prekršajnim zakonom (Narodne novine broj 107/07) koji u članku 33. stavku 1. propisuje da za prekršaj propisan zakonom, za počinitelja prekršaja pravnu osobu ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 2.000,00 kuna ni većem od 1.000.000,00 kuna.

Uz članak 14.

Za 2010. ispunjenje uvjeta iz članka 6. ovoga Zakona utvrđuje se od dana stupanja na snagu ovoga Zakona i to u razmjernom dijelu poreznog razdoblja.

Ovlašćuje se ministar financija da provedbenim propisima podrobnije propiše provedbu članaka 4., 6., 7., 8. i 9. ovoga Zakona, način vođenja i sadržaj evidencije o troškovima učinjenim za privatne potrebe iz članka 2. ovoga Zakona, te da donese Popis država iz članka 10. ovoga Zakona.

Ovlašćuje se ministar financija da u roku od četiri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti provedbene propise iz članka 37. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine broj 177/04, 90/05, 57/06 i 146/08), osobito Pravilnik o porezu na dobit (Narodne novine broj 95/05, 133/07, 146/08 i 156/09).

Uz članak 15.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ZAKONSKIH ODREDBI KOJE SE MIJENJAJU

Zakon o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/2004, 90/2005, 57/2006 i 146/2008)

Članak 5.

(1) Porezna osnovica je dobit koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Poreznu osnovicu poreznog obveznika rezidenta čini dobit ostvarena u tuzemstvu i inozemstvu.

(3) Poreznu osnovicu nerezidenta čini samo dobit ostvarena u tuzemstvu, a utvrđuje se prema odredbama ovoga Zakona.

(4) U poreznu osnovicu ulazi i dobit od likvidacije, prodaje, promjene pravnog oblika i podjele poreznog obveznika, a porezna osnovica utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti imovine, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 7.

(1) Porezna osnovica iz članka 5. ovoga Zakona povećava se:

1. za rashode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani gubici), ako su bili iskazani u rashodima,

2. za svotu amortizacije iznad svota propisanih u članku 12. ovoga Zakona,

3. za 70% troškova reprezentacije (ugošćenja, darova sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, troškova odmora, športa, rekreacije i razonode, zakupa automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor), u visini troškova nastalih iz poslovnog odnosa s poslovnim partnerom,

4. za 30% troškova, osim troškova osiguranja i kamata, nastalih u svezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz (osobni automobil, plovilo, helikopter, zrakoplov i sl.) poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, ako se na osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća,

5. za troškove koji se odnose na privatni život dioničara i članova društva (izuzimanja) te zaposlenika (za zabavu, odmor, sport i rekreaciju), uključujući i pripadajući porez na dodanu vrijednost,

6. za skrivene isplate dobiti,

7. za troškove prisilne naplate poreza ili drugih davanja,

8. za kazne koje izriče mjerodavno tijelo,

9. za zatezne kamate između povezanih osoba,

10. za povlastice i druge oblike imovinskih koristi danih fizičkim ili pravnim osobama da nastane, odnosno ne nastane određeni događaj, tj. da se određena radnja obavi, primjerice, bolje ili brže nego inače ili da se propusti obaviti,

11. za darovanja iznad svote iz stavka 7. i 8. ovoga članka.

12. za kamate koje nisu porezno priznati rashod prema odredbama ovoga Zakona,

13. za sve druge rashode koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti i druge svote povećanja porezne osnovice na koji nisu bili uključeni u poreznu osnovicu.

(2) Za rashode navedene u stavku 1. ovoga članka ne povećava se porezna osnovica ako se oporezuju porezom na dohodak.

(3) U troškove iz stavka 1. točke 4. ovoga članka spadaju troškovi s pripadajućim porezom na dodanu vrijednost, prema statusu pojedinog sredstva:

1. za sredstva u vlasništvu poreznog obveznika troškovi goriva i ulja, održavanja i popravaka, registracije i amortizacije,

2. za rent-a-car usluge zaračunana naknada uvećana za troškove goriva,

3. za vozila u najmu trošak naknade po ugovoru, trošak goriva i održavanja te svi drugi troškovi koje po ugovoru o najmu snosi korisnik najma, a kod financijskog najma trošak amortizacije.

(4) Troškovi iz stavka 1. točke 5. ovoga članka jesu:

1. troškovi koji se odnose na privatni život dioničara ili člana društva ili s njima povezanim osobama, uključujući troškove uporabe dobara u vlasništvu ili najmu obveznika,

2. troškovi koji se odnose na privatni život drugih osoba, uključujući troškove dobara u vlasništvu ili najmu obveznika,

3. troškovi pogodnosti koje radnicima određuje poslodavac.

(5) Skrivenim isplatama dobitka iz stavka 1. točke 6. ovoga članka smatraju se posebice:

1. davanje određenih koristi dioničaru ili članu društva ili s njima povezanim osobama uz naknadu nižu od tržišne, uključujući i povoljniju kamatu,

2. plaćanje veće naknade dioničaru ili članu društva ili s njima povezanim osobama za dobra ili usluge od vrijednosti dobara, usluga ili učinaka odnosno koristi koje je dioničar ili član društva ili s njima povezana osoba dala društvu,

3. davanje dobara ili usluga dioničaru ili članu društva ili s njima povezanim osobama u vrijednosti većoj od vrijednosti dobara, usluga ili učinaka odnosno koristi koje je dioničar ili član društva ili s njima povezana osoba dala društvu,

4. omogućavanje dioničaru ili članu društva ili s njima povezanim osobama drugih koristi za koje nema pravne osnove,

5. manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore, u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost, po kojoj osnovi se ne plaća porez na dohodak.

(6) Iznimno od stavka 1. točke 3. ovoga članka, ne smatraju se reprezentacijom proizvodi i roba iz asortimana poreznog obveznika prilagođeni za te svrhe s oznakom »nije za prodaju«, te drugi reklamni predmeti s nazivom tvrtke, proizvoda i drugog oblika reklame (čaše, pepeljare, stolnjaci, podmetači, olovke, rokovnici, upaljači, privjesci i slično) dani za uporabu u prodajnom prostoru kupca, a ako se daju potrošačima, ne smatraju se reprezentacijom do 80,00 kuna pojedinačne vrijednosti.

(7) Darovanjima iz stavka 1. točke 11. ovoga članka smatraju se darovanja u naravi ili novcu, učinjena u tuzemstvu za kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske, ekološke i druge općekorisne svrhe udrugama i drugim osobama koje navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, ako su veća od 2% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Iznimno, svota može biti i veća od 2% prihoda prethodne godine ako je dana prema odlukama nadležnih ministarstva o provedbi financiranja posebnih programa i akcija.

(8) U darovanja iz stavka 7. ovoga članka spada i plaćanje troškova za zdravstvene potrebe fizičkih osoba (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala i dr.) koji nisu pokriveni osnovnim, dopunskim i privatnim zdravstvenim osiguranjem, odnosno plaćanje troškova koje snose same fizičke osobe, pod uvjetom da je plaćeno na račun primatelja dara, zdravstvene ustanove a ako je darovani lijek, ortopedsko ili drugo medicinsko pomagalo uz vjerodostojnu ispravu.

(9) Porezna osnovica povećava se za privremeno nepriznate rashode.

Članak 8.

- (1) U kamate iz članka 7. stavka 1. točke 12. ovoga Zakona spadaju i kamate na zajmove koji su primljeni od dioničara odnosno člana društva koji drži najmanje 25% dionica ili udjela u kapitalu ili glasačkih prava u poreznom obvezniku, ako bilo kada u poreznom razdoblju ti zajmovi premaše četverostruku svotu udjela toga dioničara odnosno člana društva u kapitalu ili glasačkom pravu, utvrđenu u odnosu na svotu i razdoblje trajanja zajmova u poreznom razdoblju, osim kamate po kreditima od financijskih organizacija.
- (2) Zajmovima dioničara, odnosno člana društva, prema stavku 1. ovoga članka, smatraju se i zajmovi trećih osoba za koje jamči dioničar odnosno član društva.
- (3) Svota udjela dioničara odnosno člana društva u kapitalu korisnika kredita određuje se za porezno razdoblje kao prosjek uplaćenog kapitala, zadržane dobiti i rezervi, zadnji dan svakog mjeseca poreznog razdoblja.

Članak 11.

- (1) Pri utvrđivanju porezne osnovice ne priznaju se rezerviranja, osim za namjene propisane u ovomu članku.
- (2) Priznaju se kao rashod rezerviranja za rizike i troškove na temelju zakona ili drugog propisa i rezerviranja koja su uvjetovana ugovorima (rezerviranja za otpremnine, rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima i rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima).
- (3) Rezerviranja kod banaka za rizike od potencijalnih gubitaka priznaju se kao rashod u obračunanoj svoti, ali najviše do visine koju određuju propisi Hrvatske narodne banke.
- (4) Rezerviranja kod osiguravajućih društava koja se obvezatno formiraju u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje, priznaju se osiguravajućem društvu kao rashod u obračunanim svotama, ali najviše do visine ili gornje granice u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje.
- (5) Ukidanje ili uporaba rezervacija priznaje se na način da se prihodi izuzmu i rashodi priznaju tako da u poreznu osnovicu nisu ponovno uključeni prihodi i rashodi koji su prethodno povećavali ili smanjivali poreznu osnovicu, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 12.

- (1) Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine priznaje se kao rashod u svoti obračunanoj na trošak nabave po linearnoj metodi primjenom godišnjih amortizacijskih stopa iz stavka 5. ovoga članka.
- (2) Amortizacija se obračunava pojedinačno.
- (3) Dugotrajnom materijalnom i nematerijalnom imovinom smatraju se stvari i prava čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 2.000,00 kuna i vijek trajanja duži od godinu dana.
- (4) Amortizaciji ne podliježe zemljište, šuma i slična obnovljiva prirodna bogatstva, financijska imovina, spomenici kulture te umjetnička djela.
- (5) Godišnje amortizacijske stope utvrđuju se prema amortizacijskom vijeku za svrhe oporezivanja, za pojedine su grupe dugotrajne imovine:
 1. za građevinske objekte i brodove veće od 1000 BRT, (20 godina), 5%,
 2. za osnovno stado, osobne automobile (5 godina), 20%,
 3. za nematerijalnu imovinu, opremu, vozila, osim za osobne automobile, te za mehanizaciju (4 godine), 25%,

4. za računala, računalnu opremu i programe, mobilne telefone i opremu za računalne mreže (2 godine), 50%,
5. za ostala nespomenutu imovinu (10 godina), 10%.
- (6) Godišnje amortizacijske stope iz stavka 5. ovoga članka mogu se podvostručiti.
- (7) Ako porezni obveznik obračunava amortizaciju u svoti nižoj od porezno dopustive, tako obračunana amortizacija smatra se i porezno priznatim rashodom.
- (8) Trošak amortizacije predmeta dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod od prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je dugotrajna imovina stavljena u upotrebu.
- (9) Trošak amortizacije za prodanu, darovanu, na drugi način otuđenu ili uništenu dugotrajnu imovinu priznaje se u porezni rashod do kraja mjeseca u kojem je dugotrajna imovina bila u upotrebi.
- (10) Neamortizirani trošak nabave dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod u poreznom razdoblju u kojemu je dugotrajna imovina prodana, darovana, na drugi način otuđena ili uništena.
- (11) Iznimno od odredbe stavka 10. ovoga članka, ako je trošak nabave iskazan u revaloriziranoj svoti, u porezni rashod priznaje se neamortizirani trošak nabave umanjen za revaloriziranu svotu koja je do trenutka prodaje, darovanja, otuđenja na drugi način i uništenja uključena u prihode.
- (12) Ne priznaje se kao porezni rashod amortizacija obračunana na otpisanu dugotrajnu imovinu.
- (13) Amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz priznaje se do 400.000,00 kuna troška nabave po jednom sredstvu. Ako trošak nabave premašuje navedenu svotu, amortizacija iznad navedene svote priznaje se samo ako sredstvo služi isključivo za registriranu djelatnost najma ili prijevoza.
- (14) Dugotrajna se imovina, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Članak 13.

- (1) Ako se između povezanih osoba u njihovim poslovnim odnosima ugovore takve cijene ili drugi uvjeti koji se razlikuju od cijena ili drugih uvjeta koji bi se ugovorili između nepovezanih osoba, tada se sva dobit u svoti u kojoj bi bila ostvarena, kad bi se radilo o odnosima između nepovezanih osoba, uključuje u poreznu osnovicu povezanih osoba.
- (2) Povezanim osobama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobe kod kojih jedna osoba sudjeluje izravno ili neizravno u upravi, nadzoru ili kapitalu druge osobe, ili iste osobe sudjeluju izravno ili neizravno u upravi, nadzoru ili kapitalu društva.
- (3) Pri utvrđivanju i procjeni jesu li poslovni odnosi između povezanih osoba iz stavka 2. ovoga članka ugovoreni po tržišnim cijenama može se koristiti jedna od sljedećih metoda:
 - (a) Metoda usporedivih nekontroliranih cijena po kojoj se cijene za prodane proizvode, robu ili usluge u kontroliranim poslovima uspoređuju s onima u nekontroliranim poslovima i usporedivim okolnostima. Kad je moguće provesti odgovarajuće usporedne analize, ova metoda ima prednost pred ostalim metodama navedenim u ovom članku.
 - (b) Metoda trgovačkih cijena po kojoj se utvrđuje cijena po kojoj se roba nabavljena od povezanih osoba prodaje nepovezanim osobama. Tako utvrđena cijena umanjuje se za odgovarajuću bruto trgovačku maržu koja se može postići u postojećim tržišnim uvjetima. Dobiveni ostatak je cijena po kojoj je roba mogla biti nabavljena od nepovezanih osoba.
 - (c) Metoda dodavanja bruto dobiti na troškove po kojoj se prvo utvrđuju troškovi proizvoda, poluproizvoda ili usluga koje je imala osoba koja je proizvode, poluproizvode ili usluge prodala drugoj povezanoj osobi. Na tako utvrđene troškove dodaje se odgovarajuća bruto

dobit koja se može postići u postojećim tržišnim uvjetima. Tako dobiveni iznos je cijena po kojoj su proizvodi, poluproizvodi ili usluge mogli biti nabavljeni od nepovezanih osoba.

(d) Metoda podjele dobiti po kojoj se eliminira učinak posebnih uvjeta na dobit u poslovima između povezanih osoba. Ova eliminacija provodi se utvrđivanjem podjele dobiti koju bi nepovezane osobe očekivale sudjelovanjem u jednom ili više poslova. Po metodi podjele dobiti, najprije se utvrđuje podjela dobiti između povezanih osoba u jednom ili više poslova u kojima te osobe sudjeluju. Nakon toga procjenjuje se podjela dobiti do koje bi došlo da su u poslu u postojećim tržišnim uvjetima sudjelovale nepovezane osobe te se tako utvrđeni udjeli u dobiti raspoređuju na povezane osobe.

(e) Metoda neto dobitka po kojoj se ispituje ostvarena neto dobit u odnosu na neku osnovu kao što su ukupni troškovi, prihodi od prodaje, imovina ili vlastiti kapital koju jedna osoba ostvaruje u poslovima s jednom ili više povezanih osoba. Tako ostvarena neto dobit uspoređuje se s neto dobitkom sličnih osoba u sličnim okolnostima.

(4) Poslovni odnosi između povezanih osoba priznat će se samo ako porezni obveznik posjeduje i na zahtjev Porezne uprave pruži podatke i informacije o povezanim osobama i poslovnim odnosima s tim osobama, metodama kojima se koristi za utvrđivanje usporedivih tržišnih cijena i razlozima za odabiranje konkretnih metoda.

(5) Podrobniju razradu i upute u svezi s primjenom odredaba ovoga članka donosi ministar financija.

Članak 14.

(1) Pri utvrđivanju prihoda od kamata na dane zajmove kod povezanih osoba obračunava se kamata najmanje do visine kamatne stope koja bi se ostvarila između nepovezanih osoba u trenutku odobrenja zajma.

(2) Pri utvrđivanju rashoda od kamata na primljene zajmove kod povezanih osoba, priznaju se obračunane kamate najviše do visine kamatne stope koja bi se ostvarila između nepovezanih osoba u trenutku odobrenja zajma.

(3) Kamatnu stopu iz stavka 1. i 2. ovoga članka određuje i objavljuje ministar financija, prije početka poreznog razdoblja u kojem će se koristiti, vodeći pritom računa da se radi o kamatnoj stopi koja se ostvaruje u usporedivim okolnostima ili koja bi se ostvarila između nepovezanih osoba.

Članak 17.

(1) Ako se u postupku utvrđivanja porezne osnovice utvrdi negativna osnovica, porezni obveznik ima porezni gubitak.

(2) Porezni gubitak prenosi se i nadoknađuje umanjivanjem porezne osnovice u sljedećih pet godina, ako Zakon ne određuje drukčije.

(3) Ako se prenosi pravo za nadoknadu gubitka pri spajanjima, pripajanjima i podjelama na pravne sljednike tijekom poreznog razdoblja, pravo na prijenos gubitka počinje teći istekom razdoblja u kojemu je pravni sljednik stekao pravo na prijenos gubitka.

(4) Pri smanjenju porezne osnovice zbog gubitka iz prethodnih poreznih razdoblja, porezna se osnovica smanjuje najprije za gubitke starijega datuma.

Članak 31.

(1) Porez po odbitku u smislu ovoga Zakona jest porez kojim se oporezuje dobit koju ostvari nerezident u Republici Hrvatskoj.

(2) Porezni obveznik poreza po odbitku je isplatelj.

(3) Porezna osnovica poreza po odbitku je bruto iznos naknade koju tuzemni isplatelj plaća nerezidentu – inozemnom primatelju.

(4) Porez po odbitku iz stavka 1. ovoga članka plaća se na kamate te na autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) koje se plaćaju inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe.

(5) Iznimno od odredaba stavka 4. ovoga članka, porez po odbitku ne plaća se na kamate isplaćene:

1. na robne kredite za kupnju dobara koja obvezniku služe za obavljanje djelatnosti,
2. na kredite koje daje inozemna banka ili druga financijska institucija,
3. imateljima obveznica, državnih i korporativnih, inozemnim pravnim osobama.

(6) Porez po odbitku plaća se i na usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge, plaćene inozemnim osobama.

(7) Porez po odbitku plaća se po stopi od 15%.

(8) Porez po odbitku plaćaju i poslovne jedinice inozemnog poduzetnika kada plaćaju naknade iz stavka 4. ovoga članka matičnom poduzeću.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, ako se naknada pripisuje kao prihod tuzemnoj poslovnoj jedinici inozemnog poduzetnika, ne plaća se porez po odbitku.

Članak 35.

(1) Porezni obveznik podnosi prijavu poreza na dobit za porezno razdoblje i plaća porez na dobit u roku u kojemu podnosi poreznu prijavu.

(2) Prijava poreza na dobit podnosi se Poreznoj upravi najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit.

(3) Obveza za plaćanje poreza utvrđenog u poreznoj prijavi za pojedino porezno razdoblje smanjuje se za plaćeni predujam poreza na dobit.

(4) Više plaćeni predujam poreza od obveze na osnovi porezne prijave vraća se poreznom obvezniku na njegov zahtjev ili se uračunava u sljedeće razdoblje.

(5) Uz prijavu poreza na dobit podnosi se i bilanca te račun dobiti i gubitka.

(6) Obrazac prijave poreza na dobit propisuje ministar financija.

Članak 36.

Na utvrđivanje, naplatu i povrat poreza, žalbeni postupak, zastaru, prekršajni postupak i druge mjere glede poreza na dobit na odgovarajući način primjenjuje se Opći porezni zakon i Zakon o prekršajima.

Članak 38.

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. porezni obveznik koji nakon isteka razdoblja utvrđivanja poreza ne utvrdi poreznu obvezu u skladu s odredbama ovoga Zakona ili ne uplati porez po utvrđenoj svoti i u propisanom roku (članak 5. i 32.),

2. porezni obveznik koji ne izvijesti Poreznu upravu o promjenama u statusu (članak 18. i 19.),

3. porezni obveznik koji u propisanom roku ne utvrdi poreznu obvezu poreza po odbitku u skladu s odredbama ovoga Zakona ili ga ne uplati u utvrđenoj svoti (članak 31.),

4. porezni obveznik koji ne uplati u propisanom roku predujam poreza (članak 34.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba kod poreznog obveznika novčanom kaznom od 500,00 do 20.000,00 kuna.